

האשה נקנית פרק ראשון קידושין

כא.

עין משפט
נר מצוה

ראי א מיי פ"ב מהל'
משפחה הלכה ב:
רב ב מיי שם פ"א
הלכה י:
ר"ג ג מיי שם פ"ק יב
הלכה ב:
ר"ד ד מיי שם פ"ק יא
הלכה י:
ר"ו ה מיי פ"ק ב מהל'
עבדים הל' ז:

מוסף רש"י

בתי הצרים. ממנו
פליחא עיריות פמוות
מין חומה (ויקרא כב
לא) וכי יש לך
אדם בישראל שאין לו
גואל. אם אין לו בן או
בן אביו לא יקרב עד
יעקב אבינו הקדוש קרוב
אבל לא מיתומא (סנהדרין
י"ב) מי שאינו גואל
באלה. ממך לישאל לא
כתיב ביה גאולת קרובים,
ללא יפקא לן מוהפדה אלא
גאולת עממה (עירי' סו).

מוסף תוספות

א דהיינו דן אהו ק"ו
דבריייתא דהיינו אומר נמי
בבתי ערי חומה שאינו
לזה וגואל וגואל לחצאין
דהוה ילפינן גאולתו
משדה אחוזה. מוס'
הכ"ש. ב. גמ'. קרקע
מקרקע ניהא ליה למילף.
מוס' הכ"ש. ע"י מהרש"א.

הך כרייתא דקאמר דאינו לזה וגואל לחצאין מיירי אם לא נכתב
אם גאל יגאל^א דה"ג קאמר לעיל שיכול וי"ל דמשמע ליה כל שיטת
הכרייתא אף לפי האמת לצמר דכתיב נמי אם גאל יגאל דאי לאו הכי
אמאי נקט כל שיטה זו שאינה קיימת הוה מצי למינקט ק"ו מע"ע מה
ע"ע שיהיה כמו שיואל ציואל אפ"ה

אינו לזה וגואל וגואל לחצאין כדכסמוך
מקדיש שחורע כמו (ו) אם הגיע וי"ל
אינה נגאלת ומתחלקת לכהנים אינו
דין שאין לזה וגואל וגואל לחצאין ועל
ק"ו זה לכתב למיפרך מידי אלא
פשיטא דהאי יוכיח מיירי אף לפי
האמת בטר דכתב אם גאל יגאל וא"ת
מ"מ אמאי לא נקט האי ק"ו מע"ע
כיון דליכא למיפרך מידי עילוייה וי"ל
דשדה משדה עילופא ליה למילף:
משום דאיכא צמימ ע"ע הנמכר
לעובד כוכבים יוכיח.
וא"ת ולמה לי ומלא כדי גאולתו דכתיב
בשדה אחוזה למימר שאינו גואל
לחצאין מיפוק ליה בק"ו מע"ע ומה
ע"ע הנמכר לעובד כוכבים שיפה
כחו ליגאל מיד ואפ"ה אינו לזה וגואל
וגואל לחצאין כדכסמוך מוכר שדה
אחוזה שחורע כמו ליגאל מיד דכתיב

בית בבתי ערי חומה יוכיח (ו) וחוזר הדין לא
ראי זה כראי (ז) זה הצד השווה שבהן שנגאלין
ואין לזה וגואל וגואל לחצאין אף אני אביא
מקדיש שנגאל ואין לזה וגואל וגואל לחצאין
א"ל מר זוטרא בריה דרב מרי דרבינא איכא
למיפרך מה להצד השווה שבהן שכן הורע
כחם ליגאל בשנה שניה תאמר במקדיש
שיפה כמו ליגאל בשנה שניה א"ל רבינא
משום דאיכא למימר עבד עברי הנמכר
לעובד כוכבים יוכיח שיפה כמו ליגאל בשנה
שניה ואין לזה וגואל וגואל לחצאין בעא
מיניה רב הונא בר חיננא מרב ששת
המוכר בית בבתי ערי חומה נגאל לקרובים
או אין נגאל לקרובים גאולתו משדה
אחוזה גמר מה שדה אחוזה אינה נגאלת
לחצאין ינגאלת לקרובים אף האי נמי אין
נגאל לחצאין ונגאל לקרובים או דילמא כי
כתיבא גאולה בחצאין הוא דכתיב בקרובים
לא כתיב א"ל יאינו נגאל איתיביה בכל
גאולה תתנו לרבות בתים ועבד עברי מאי
לאו בתי ערי חומה לא בתי חצרים בתי
חצרים בהדיא כתיב בהו² על שדה הארץ
יחשב ההוא לקובעו חובה ואליבא דרבי
אליעזר דתנאי³ וגואל את ממכר אחיו ורשות
אתה אומר רשות או אינו אלא חובה ת"ל
⁴ ואיש כי לא יהיה לו גואל (ו) וכי יש אדם
בישראל שאין לו גואלים אלא זה שיש לו
ואינו רוצה ליקח שהרשות בידו דברי רבי
יהושע ר"א אומר וגואל את ממכר אחיו חובה
אתה אומר חובה או אינו אלא רשות ת"ל
בכל גאולה תתנו הכתוב קבעו חובה אמרי

לזה רבנן לרב אשי ואמרי לה רבינא לרב אשי בשלמא למ"ד לרבות
בתי ערי חומה היינו דכתיב בכל אלא למ"ד לרבות בתי חצרים מאי בכל
קשיא איתיביה אביי (ו) מה ת"ל יגאלנו יגאלנו ג' פעמים לרבות כל
הגאולות שנגאלות כסדר הזה מאי לאו בתי ערי חומה ועבד עברי לא בתי
חצרים ושדה אחוזה בתי חצרים ושדה אחוזה בהדיא (ו) כתיב על שדה הארץ
יחשב כדאמר רב נתנן בר יצחק (ו) לקרוב קרוב קודם ה"ג לקרוב קרוב קודם
היבא איתמר דר"ג בר יצחק אהא דאיבעיא להו עבד עברי הנמכר לישראל
נגאל לקרובים או אינו נגאל לקרובים אליבא דרבי לא תבעי לך דאמר
⁶ מי שאינו נגאל באלה נגאל בשש אלמא לא מופרק כי תיבעי לך אליבא
דרבנן מאי ילפינן שכיר שכיר ולא דרשי יגאלנו או דילמא יגאלנו לזה ולא
לאחר⁷ ת"ש בכל גאולה תתנו לרבות בתים ועבד עברי מאי לאו בתי ערי חומה
ועבד עברי הנמכר לישראל לא עבד עברי הנמכר לעובד כוכבים עבד עברי
הנמכר לעובד כוכבים בהדיא כתיב ביה⁸ או דודו או בן דודו יגאלנו
ההוא

הא רבנן. ללא יהי טעמא לקרא ואמרי דהורע כמו שחל מילתא
הורע נמי במילתא אחרייתא בר מהיכא דגלי ביה קרא וצמתי ערי
חומה גמרינן גאולה גדולה משדה אחוזה והא דקא חמינא דבית
צעיר חומה לזה וגואל כו' לר"ש קאמינא דיהיב טעמא לקרא: **סני**
חא. (ו) המוכר בית צעיר חומה לזה
וגואל כו': איכא למיפרך. ביה מתנייתין

דלכרכה קרא למקדיש שילוח יגאל
משום דהא אחי ליה מדינא של מוכר
בית צעיר חומה שאין לזה וגואל:
מה למוכר בית צעיר חומה שכן
הורע כמו לגאול לעולם. משנה
ראשונה ואלין: **סאמר במקדיש שיפה**
כחו לגאול לעולם. לעולמו של יוצל אם
לא מוכרה הגובר דלין מתחלקת
לכהנים עד היוצל: **מוכר שדה אחוזה**
יוכיח כו' לעולם. עד היוצל וציואל חומר'
בלא פדיון: **אף אני איני מקדיש.**
לפיכך הורכך אם גאל יגאל לומר
שלוה וגואל: **בשנה שניה.** דמוכר

שדה אחוזה אין המוכר יכול לגאול
עד שתבוא שנה שלשית ומוכר בית
צעיר חומה אינו גואל אלא כרשונה
נמלא שאין זה זה גואלין בשניה:
עבד עברי וכו'. כדאמר לעיל (דף כ:)
ונגאל כולו ולא לחצו ואין לזה וגואל
דהא או השיגה כתיב (ויקרא כה): **נגאל**
צקרוזים. על כרחו של לוקח
כדאשכחן בשדה אחוזה (סס) ובלא
גואלו הקרוב אליו וגו': **אף האי נמי**
אין נגאל לחצאין. לרבנן פכצעי
ליה דאמרי לעיל אין נגאל לחצאין

ונימא נמי דלהכי גמר דנגאל צקרוזים:
או דילמא כי כסיב. גאולתו בשדה
אחוזה למעט חצאין הוא דכתיב
שנאמר (סס) ומלא כדי גאולתו כדי
כולו ולא כדי לחצו הילכך כי חור כתב
ג'ש לממגר (ו) אהדא מילתא הוא דכתיב
ולא למיגמר גאולת קרוזים דלאו לגבי
גאולתו כתיבי: **ככל גאולה ססנו.**
ובכל ארץ אחתהסס גאולה תתנו לארץ
קרא יתירא הוא ולא פירש למאי אתא:
לרבות כסים ועבד עברי. שיהו נגאלין
לקרוזים: **כפי החלטים.** עיריות שאין
מוקפות חומה מימות יהושע: **על שדה**
הארץ יחשב. הרי ען כשדה אחוזה:
לקובעו יחשב. על הקרוזים: **וי יש לך**
אדם בישראל. מנוטלי חלק בארץ שאין
לו גואלין מורע יעקב צעוד אחד מכל
ישראל קיים הוא קרוב לו: **אלא יש**
לו. גואלין אבל אין הגואל רוצה ליקח
ולימדך הכתוב שהרשות ביד הקרוז:
חובה. והאי כי לא יהיה לו גואל דריש
בשאי אפשר ביד הראוי ליוצשו ליגאל
ואין הגאולה מוטלת אלא על הקרוז
מן הכל: **מאי ככל.** נכתוב גאולה
תתנו לארץ: **מה ס"ל.** צעוד עברי
הנמכר לעובד כוכבים: **לרבות כל**
הגאולות. העומדות ליגאל שיהא נגאל
כסדר הזה. קס"ד שיהו נגאלין לקרוזים
בא ללמדנו: **ועבד עברי.** הנמכר לישראל
ללא כתיב ביה גאולת קרוזים: **לקרוז**
קרוב קודם. דגבי שדה אחוזה כתי' ובלא
גואלו הקרוז אליו ולא פי' הקרוז קרוב
קודם כי הכא דפריש דודו כרישא ואס'
אין לו דוד בן דודו וחי לאו משאר בשרו:
מי שאינו נגאל באלה נגאל בשש.
אלמא ס"ל דלין נגאל צקרוזים:
יגאלנו. כתיב כנמכר לעובד כוכבים
גבי קרוזים ומשמע מיעוטא:
ההוא

(א) לקמן סח: ושם נאמן,
(ב) עירין לא. ג. א. ובמ"י
נוסף: תאמר בהקדש שיפה
כחו ליגאל מיד. (ד) לעיל
ה: לקמן עה. כרית
לה. יצמות עו. מיר מ.
ב"מ ד. פי: סנהדרין
סו. ובמה ס. י. י. י. י. י.
חולין קיד. ויק"ו ו. (פח)
פסח ד: מנחות ו. ס. י.
(ט) נכתי' טספ: ולא ראי'
זה כדאי ז. ה. (ו) נכתי':
גאולתו. (ז) מ"כ פירש
כר פיק ד. (ח) צ"ק קט.
סנהדרין סח: (ט) פסיקתא
פירש כר מ"כ פירש
כר פיק מ. (י) ובמ"י
נוסף: כדאי. (יא) צ"ק י:
ט' לעיל טו: (טב) לעיל
שם, ע"ש. (יג) נכתי':
נמוכר. (יד) נ"ל אהא.
(טו) נכתי' טספ: (טז) נכתי' טספ:
(יז) נכתי' טספ:

תורה אור השלם

- ובכל ארץ אחוזהכס
גאולה תתנו לארץ:
ויקרא כה כד
2. ובתי חצרים אשר
אין להם חמה קרובי על
שדה הארץ יחשב גאולה
תתנה לו ויביב יחב:
ויקרא כה לא
3. כי ימוך אחיו וקבר
מאחוזתו וקא גאלו הקרוב
אליו ונגאל את ממכר
אחיו. ויקרא כה כה
4. ואיש כי לא יתנה לו
גאל והשיגה ידו וקמצא
כדי גאולתו:
ויקרא כה כו
5. או דודו או בן דודו
יגאלנו או משאר בשרו
ממשפחתו יגאלנו או
השיגה ידו ונגאל:
ויקרא כה מט